

67/1998. (IV. 3.) Korm. rendelet

a védett és fokozottan védett életközösségekre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 47. §-ának (1) bekezdésében, valamint 85. §-ának a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed a Tvt. 22. §-ának a) pontja és 24. §-ának (2) bekezdése alapján védett és fokozottan védetté (a továbbiakban együtt: védett) nyilvánított életközösségekre.

(2) E rendelet hatálya alá tartozó életközösségek, növénytársulások vagy állatok életközösségei lehetnek.

2. § (1) A védett növénytársulásokra - ha e rendelet másként nem rendelkezik - a Tvt. védett természeti területekre vonatkozó (Tvt. 31-33., 35. §-ai, valamint 37-41. §-ai) rendelkezései - az e rendeletben foglalt eltéréssel - megfelelően irányadóak.

(2) A védett növénytársulásokhoz tartozó növényfaj egyedére a Tvt. védett növényfajokra vonatkozó rendelkezései (Tvt. 42. §) - az e rendeletben foglalt eltéréssel - irányadóak.

(3) A védett állati életközösségekhez tartozó állatfaj egyedére a Tvt. védett állatfajokra vonatkozó rendelkezései (Tvt. 43. §) az irányadóak.

3. § A védett életközösségek megóvását

a) azok biológiai sokféleségének megőrzésével,

b) a növénytársulások esetében, az azokat alkotó növényfajok természetesen kialakult arányának fenntartásával,

c) természetes [Tvt. 4. § c) pont] vagy természetközeli állapotú [Tvt. 4. § d) pont] élőhelyeik fenntartásával és védelmével kell biztosítani.

4. § A 3. §-ban foglaltak biztosítása érdekében jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a 9. §-ban meghatározott kivétellel - tilos a védett növénytársulások

a) biológiai sokféleségének csökkentése, a növénytársulást alkotó növényfajok arányának megváltoztatása;

b) természetes vagy természetközeli állapotú élőhelyeinek megsemmisítése, továbbá az élőhelyek olyan mértékű vagy jellegű felaprózása, amely megakadályozza a védett növénytársuláshoz tartozó fajok genetikai állományainak kicserélődését;

c) élőhelyére nem öshonos, tájidegen, továbbá olyan növényfajok betelepítése, amely a védett növénytársulások természetes, természetközeli állapotát hátrányosan befolyásolják;

d) olyan használata, hasznosítása, amely azok fennmaradását veszélyezteti, vagy hátrányosan megváltoztatja.

5. § A vizes élőhelyeken található fokozottan védett növénytársulások esetén - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a 4. §-ban meghatározottakon túl tilos

a) a Tvt. 18. §-ának (1) bekezdésében előírtak betartása érdekében a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség által meghatározott ökológiai vízkészlet mesterséges beavatkozással történő elvonása;

b) az olyan módon történő vízhasználat és a használt víznek a vizekbe, talajba történő visszavezetése, valamint a vizeknek olyan átvezetése, amely a vízadó és a befogadó közeg készleteit, minőségét és természetes élővilágát közvetlenül megváltoztatja, öntisztulását veszélyezteti;

c) a növénytársulás élőhelyéül szolgáló vizekbe nem öshonos élő szervezet betelepítése;

d) a vizes élőhelyeket tápláló természetes állapotú források vízmennyiségének csökkentése, azok természetes vízfolyását befolyásoló, illetve módosító tevékenységek végzése.

6. § Fokozottan védett gyeptársulások területén jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a 4. §-ban meghatározottakon túl tilos

a) a gyepek feltörése, felülvetése;

b) a növényvédő szer, illetve a talaj termékenységét befolyásoló vegyi anyagok használata.

7. § (1) Az erdőterületen található fokozottan védett növénytársulásokban az erdőgazdálkodási beavatkozás csak a természetvédelmi kezelés részeként - a kezelési tervben [9. § (1) bekezdés] foglaltakkal összhangban - a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség (a továbbiakban: felügyelőség) hozzájárulásával végezhető.

(2) Az erdőterületen található védett növénytársulásokban fakitermelést a vegetációs időszak alatt csak tisztítás, törzskiválasztó gyérités céljából, növény-egészségügyi okból vagy természeti kár megelőzése, illetve elhárítása miatt a felügyelőség hozzájárulásával lehet végezni.

(3) Az erdőterületen található védett növénytársulásokban

a) tarvágás csak növény-egészségügyi okból vagy természeti kár megelőzése, elhárítása miatt, illetve természetes felújulásra nem képes állományokban - összefüggően legfeljebb 3 hektár kiterjedésben - engedélyezhető;

b) a fokozatos felújítást követő végvágás összefüggő kiterjedése az 5 hektárt nem haladhatja meg;

c) a végvágással, illetve tarvágással érintett erdőterületekhez kapcsolódó állományrészekben további végvágásra, illetve tarvágásra csak akkor kerülhet sor, ha a korábban véghasznált területen az erdőfelújítás befejeződött.

(4) Az erdőterületen található védett növénytársulásokban a teljes talaj-előkészítés és a vágásterületen az égetés csak növény-egészségügyi indokból vagy természeti kár megelőzése, illetve elhárítása miatt végezhető.

(5) Erdőterületen található védett növénytársulásokban az erdőfelújítás helyből származó szaporítóanyaggal, a tájjelleg megőrzését biztosító ökotípussal végezhető.

(6)

8. § (1)

(2) A védett növénytársulások fennmaradását veszélyeztető vagy károsító tájidegen állatfajok állományának vadászati módszerrel történő csökkentését, felszámolását vagy az élőhely vadeltartó képességéhez mérten túltartott vadászható vadfaj állományának csökkentését természetvédelmi okból a felügyelőség kezdeményezi a vadászati hatóságnál. Az állomány csökkentését vagy felszámolását a vadászatra jogosult - a természetvédelmi feltételek betartásával - a vadászati hatóság határozata alapján köteles elvégezni.

(3)

Védett növénytársulások fenntartására, kezelésére vonatkozó terv

9. § (1) A védett növénytársulások megóvása, védelme és fenntartása érdekében a Tvt. és a Nemzeti Természetvédelmi Alapterv rendelkezéseivel összhangban - a növénytársulások élőhelyeinek elhelyezkedésében érintett terület tulajdonosa (vagyonkezelője, használója) bevonásával - tervet kell készíteni. A felügyelőség a védett növénytársulások fenntartása érdekében a terv előírásaival összhangban engedélyezheti az e rendelet 4-6. §-a alapján tiltott tevékenység folytatását vagy járulhat ahhoz hozzá.

(2) A terv szakmai előkészítését a nemzeti park igazgatóság végzi, és a környezetvédelmi és vízügyi miniszter az életközösségek védetté nyilvánítását kimondó rendeletben állapítja meg.

Kártalanítás

10. § A védett növénytársulásokra természetvédelmi érdekből elrendelt mező- és erdőgazdálkodási korlátozásokra és tilalmakra a Tvt. 72. §-ának, valamint a külön jogszabály kártalanításra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

Védett növénytársulások állapotának figyelemmel kísérése

11. § A nemzeti park igazgatóságok a növénytársulások védetté nyilvánítását kimondó rendelet hatálybalépését követő egy éven belül a működési területükön található védett növénytársulások ellenőrzése, folyamatos figyelemmel kísérése céljából kötelesek megkezdni a megfigyelő, ellenőrző és értékelő (monitoring) rendszer kiépítését, és gondoskodnak azok fenntartásáról és üzemeltetéséről.

12. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályával tartalmaz összeegyeztethető szabályozást: a Tanács 92/43/EGK irányelve a természetes élőhelyek és a vadon élő növény- és állatvilág védelméről.